

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 22.	Utgitt 30 mai.	1927
---------	----------------	------

Rundskrivelse fra Justisdepartementet, hvorved i hen- 23 april.
hold til bemyndigelse i kongelig resolusjon av 22 april 1927,
post 2, jfr. lov om rettergangsordningens ikrafttreden av
14 august 1918 § 107, er gitt følgende bestemmelser
om behandlingen av tvistemål som før 1 juli
1927 påstevnes uten berammelse og irette-
føres efter dette tidspunkt, når stevning er ut-
tatt og forkynt for saksøkte før 1 juli:

1. Stevning uttas av saksøkeren efter de hittil
gjeldende regler. Saksøkeren påstevner derfor saken til en
av de faste tingdager som fastsettes overensstemmende med
post III i kongelig resolusjon av 11 februar 1927. Nogen
berammelse av retten finner ikke sted. Forkynnelse foregår
efter de hittil gjeldende regler. For kunngjøring av morti-
fikasjonsstevning gjelder derfor reglene i lov av 6
mars 1869 § 7 således som denne paragraf lyder før 1 juli
1927 (uten de forandringer som er bestemt i ikrafttredelses-
lovens § 22).

2. Iretteførelse av saken skjer ved at saksøkeren
møter og fremlegger stevningen, og samtidig fremlegger
påstandsskrift som må inneholde det som er bestemt
for stevninger i tvistemålslovens § 300. Av påstandsskriftet
fremlegges så mange likelydende eksemplarer eller bekreftede
avskrifter, at saksøkte (eller i tilfelle hver av de saksøkte)
får et eksemplar og retten dessuten beholder ett (tvistemåls-
lovens § 123 annet ledd).

3. I vekselsaker, mortifikasjonssaker og saker til er-
hvervelse av eiendomsdom eller dødsformodningsdom foretas
hovedforhandling i det rettsmøte som saken iretteføres i. I
andre tvistemål anses det rettsmøte som saken irette-
føres i, som et rettsmøte under saksforberedelsen.

For alle de nevnte saker gjelder, at om saksøkte ute-
blir ved iretteførelsen av saken, kan uteblivelsesdom avsis
efter reglene i tvistemålslovens § 344, selv om denne følge
av uteblivelsen ikke er meddelt ham. Saksøkerens frem-
stilling av sakens sammenheng legges til grunn for dommen,

23 april. selv om fremstillingen ikke er meddelt saksøkte og selv om stevningen ikke inneholder påstand. Men stevningen må selvfølgelig inneholde det som er nødvendig efter den hittil gjeldende lovgivning.

Blir ikke saken iretteført av saksøkeren, avvises den såfremt saksøkte møter og forlanger avvisning. Ellers foretas ingen saksbehandling.

En part anses ikke uteblitt når der møter prosessfullmektig for ham med behørig prosessfullmakt (tvistemålslovens §§ 46—47).

4. Møter saksøkte ved iretteførelsen av saken, blir den å undergi forberedende behandling efter reglene i tvistemålslovens §§ 302 flg. Av det påstandsskrift som saksøkeren fremlegger, får saksøkte i rettsmøtet et likelydende eksemplar eller bekreftet avskrift.

Beslutter dommeren muntlig saksforberedelse, innkaller han partene til personlig møte i et senere rettsmøte, jfr. tvistemålslovens § 303. Dog kan avhøring av partene finne sted i det rettsmøte som saken iretteføres i, dersom saksøkte samtykker og begge parter er til stede personlig. Blir partene innkalt til et senere rettsmøte, gjelder reglene i tvistemålslovens §§ 307—308, dersom en part uteblir.

Beslutter dommeren skriftlig saksforberedelse, meddeler han i det rettsmøte som saken iretteføres i, saksøkte tilkjennegivende om å gi tilsvaer innen en bestemt frist overensstemmende med tvistemålslovens § 313. Denne meddelelse gis skriftlig og kan gis som påtegning på det eksemplar av saksøkerens påstandsskrift som leveres saksøkte (jfr. «pålegg om tilsvaer» på side 4 i de formularer som utgis av Justisdepartementet). Hvis saksøkte ikke før utløpet av fristen har gitt noget tilsvaer, gjelder reglene i tvistemålslovens §§ 315—316.

5. For øvrig blir saken å behandle efter reglene i de nye rettergangslover.

11 mai. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet, hvorved i henhold til post 2 i den plan, som ved kongelig resolusjon av 6 mai 1927 avsnitt I er bestemt om henleggelse av forretninger som hører under herreds- eller byrettene til særskilte embedsmenn i forskjellige domssogn, jfr. lov om domstolene § 20, er gitt følgende forskrifter om fremgangsmåten ved behandlingen av en tvist for namsretten i saksøkmåls former efter lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 §§ 53—55, når namsrettens forretninger i en by er lagt til en særskilt embedsmann, men behandlingen av en tvist i saksøkmåls former hører under ved-

kommende byrett (dette gjelder i Oslo, Stavanger, Hauge- 11 mai.
sund, Bergen og Trondhjem):

Når en tvangsforretning (utpantning) er foretatt av en *n a m s m a n n*, blir *k l a g e* efter tvangsfullbyrdelseslovens § 49 å forelegge for byfogden (i Hagesund skattefogden). Denne bestemmer, om tvisten skal avgjøres av ham ved kjennelse (tvangsf.l. § 50) eller om den skal behandles i søksmåls former (tvangsf.l. §§ 53—55).

Hører en tvangsforretning under byfogden (i Hagesund skattefogden) efter kongelig resolusjon av 6 mai 1927, og tvist reises under forretningen, er det likeledes byfogden (skattefogden) som avgjør, om tvisten skal behandles i søksmåls former.

Blir det bestemt at en tvist skal behandles i søksmåls former, fastsetter byfogden (skattefogden) frist til å reise søksmålet. Han underretter samtidig den almindelige byrett om at tvisten skal gå over til behandling i søksmåls former, og om den frist som er satt.

Stevning i saken inngis til den almindelige byrett.

Når fristen for saksanlegg er utløpet, sender byretten underretning til byfogden (skattefogden), om søksmål er reist eller ikke.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet, hvorved i hen- 14 mai.
hold til bemyndigelse i kongelig resolusjon av 22 april 1927, post 2, jfr. lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918 § 107, departementet har bestemt, at der for en innkallelse som utferdiges før 1 juli til et møte i forliksrådet efter 1 juli 1927 skal gjelde de samme regler som for innkallelser efter det nevnte tidspunkt, også med hensyn til fastsettelse av varselsfrist.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet, hvorved i med- 19 mai.
hold av lov nr. 4 av 9 juli 1926, § 3, 2net ledd, meddeles approbasjon på en av Malvik herredsstyre i Sør-Trøndelag fylke under 15 februar og 2 mai 1927 vedtatt beslutning, hvorved bestemmes, at enhver eier eller besidder av hund i herredet skal holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

Denne bestemmelse gjelder dog ikke hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besidder.

Skrivelse fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at 24 mai.
departementet i medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 5 har stadfestet den av Måsåy herredsstyre i møte den 31 mars d. å.

24 mai. fastsatte vedtekt for herberger og beverternæringen i Måsøy herred som gjeldende inntil videre fra og med 1 juni 1927.

Vedtekten er sålydende:

§ 1. Enhver som gjør sig næring av å drive herberge (hotell, pensjonat, losjijhus) eller bevertning med mat og drikke, skal sørge for, at der i de hertil benyttede lokaler ikke forefaller noget, som strider mot orden og sømmelighet. Berusede personer må ikke tilstedes adgang til herberge eller bevertningslokaler. Kortspill må ikke finne sted på sådanne steder.

§ 2. Ingen må i herberger eller bevertninger finnes i beruset tilstand eller gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende opreden, hvorved andre gjester, verten eller dennes familie eller tjenere fortreddes, beboere eller omboende forstyrres og heller ikke på annen måte vise uanstendig eller forargelig opførsel.

§ 3. Bevertningsstedene skal være lukket fra kl. 11 aften til kl. 7 morgen. I den forbudte tid må ingen gjester innlates eller opholde sig på sådanne steder og ingen bevertning med mat eller drikke finne sted. Disse bestemmelser gjelder ikke bevertning av reisende og faste gjester i herberger.

Det er overlatt politiet så vel ved enkelte leiligheter å gi særlig tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere som å meddele almindelig lignende tillatelse til bevertningssteder, hvor bevertning med spise skjønnes å være hovedsaken, og hvor tillatelsen antas ikke å ville bli misbrukt.

Politiet kan dog i alle tilfelle, hvor det finner at vedkommende verter ikke overholder den tilbørlige orden eller hvor naboer forstyrres ved støi i lokalet, pålegge lukning tidligere enn foran bestemt.

Politiets tillatelse kan når som helst og uten varsel forandres eller tilbakekalles.

Ved foranstående paragraf gjøres ingen forandring i de om tiden for skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød gjeldende bestemmelser.

§ 4. Som betjening i bevertninger må ikke benyttes kvinner under 18 år.

§ 5. På bevertningssteder med tilliggelser, herunder også klubblokaler og friluftskafeer, hvor der bevertes med mat og drikke, er det forbudt å fortære avhentede eller medbragt rusdrikke, jfr. lov av 1 august 1924 paragraf 46.

§ 6. Politiet kan når som helst i den tid herberger- og bevertningssteder er åpne inispisere disse og alle de rum, som står i forbindelse med dem.

§ 7. Et avtrykk av disse vedtekter skal opslås på et i øienfallende sted i ethvert herberge og enhver bevertning.

§ 8. Overtredelse av disse vedtekter straffes med bøter, 24 mai.
jfr. straffelovens § 339,2.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles, at 25 mai.
motorvognkjøring i Hammerfest forbys inntil
gatene i år er isfri. Tidspunktet for forbudets ophør fastsettes
nærmere av formannskapet.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Kongelig kunngjørelse om formues- og inn- 27 mai.
tektsskatt til statskassen for budgett-ter-
minen 1 juli 1927 til 30 juni 1928.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har under 24 mai 1927 fattet følgende beslut-
ning:

§ 1. For budgett-terminen fra 1 juli 1927 til 30 juni 1928
erlegges skatt til staten efter følgende regler:

I. Av innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte
innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8):

- a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.
 - b. Inntektsskatt med 6 pct. av selskapets hele inntekt i tilfelle
med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7.
 - c. Fondsskatt med 10 pct. av den del av selskapets inntekt
som ikke tildeles aksjonærene (parthaverne) som utbytte.
- II. Av sparebanker samt forbruks- og innkjøpsforenin-
ger (landskattelovens § 52, byskattelovens § 42):

- a. Formuesskatt, idet formuen ansettes overensstemmende
med lov av 13 juli 1921 § 2:

Av formuens første kr.	10 000,00	kr. 0,30	av hvert tusen kroner
— næste »	40 000,00	» 0,50	— » —
— — »	50 000,00	» 1,00	— » —
— — »	50 000,00	» 1,50	— » —
— — »	50 000,00	» 2,00	— » —
— — »	100 000,00	» 2,50	— » —
— — »	200 000,00	» 3,00	— » —
— — »	500 000,00	» 3,50	— » —
— — »	1 000 000,00	» 4,00	— » —
— — »	2 000 000,00	» 5,00	— » —
— overskytende beløp	» 6,00	— » —	— » —

- b. Inntektsskatt, idet inntekten ansettes overensstemmende
med lov av 13 juli 1921 § 3 og skatten beregnes av inntek-
tens antatte beløp:

av de første kr.	4 000,00	2 pct.
av de næste »	4 000,00	4 »
— » — »	4 000,00	6 »

27 mai.	av de næste kr.	6 000,00	8 pct.
	—»— »	7 000,00	10 »
	—»— »	10 000,00	12 »
	—»— »	15 000,00	14 »
	—»— »	20 000,00	16 »
	—»— »	20 000,00	18 »
	—»— »	20 000,00	20 »
	—»— »	30 000,00	22 »
	—»— »	30 000,00	24 »
	—»— »	30 000,00	26 »
	—»— »	50 000,00	28 »
	av det overskytende beløp		30 »

III. Av gjensidige livsforsikringsselskaper:

- Formuesskatt som efter II a.
- Inntektsskatt med 15 pct. av inntektens antatte beløp.

IV. Av i utlandet hjemmehørende aktieselskaper og dermed likestilte selskaper undtagen forsikringsselskaper:

- Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.
- Inntektsskatt med 25 pct. av inntektens antatte beløp.

V. Av i utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (med undtagelse av diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, forsåvidt de i henhold til lov av 13 juli 1921 § 5, jfr. tilleggslov av 14 juli 1922, ligned særskilt):

Inntektsskatt med 20 pct. av inntektens antatte beløp.

VI. Av andre skattepliktige:

- Formuesskatt: som efter II a.
- Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 6 erlegges:

av de første kr.	4 000,00	2 pct.
av de næste »	3 000,00	4 »
—»— »	3 000,00	6 »
—»— »	5 000,00	8 »
—»— »	5 000,00	10 »
—»— »	8 000,00	12 »
—»— »	10 000,00	14 »
—»— »	12 000,00	16 »
—»— »	15 000,00	18 »
—»— »	20 000,00	20 »
—»— »	30 000,00	22 »
—»— »	30 000,00	24 »
—»— »	30 000,00	26 »
—»— »	50 000,00	28 »
—»— »	50 000,00	30 »
—»— »	50 000,00	32 »

27 mai.

av de næste kr.	50 000,00	34 pct.
— » — »	50 000,00	36 »
— » — »	50 000,00	38 »
— » — »	50 000,00	40 »
— » — »	50 000,00	42 »
— » — »	100 000,00	44 »
— » — »	100 000,00	46 »
— » — »	100 000,00	48 »
av det overskytende beløp	50	»

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelover for landet og for byene av 18 august 1911 plikter å svare kommuneskatt, er med de undtagelser, som følger av nedenstående regler, pliktig til å svare skatt til staten av sin formue og inntekt. Dog skal kirker og milde stiftelser samt fylkes-, herreds- og bykommuner helt være fritatt for sådan skatt til staten; herredskommuner imidlertid med den undtagelse, som følger av lov av 22 februar 1921 § 27, jfr. §§ 36, 45 og 48. Når familienstiftelser og andre formuesmasser efter landskattelovens § 27, byskattelovens § 22, ilignes formuesskatt til kommunen, blir de også å iligne formuesskatt til staten.

Likeledes er den, som ikke har bopel i riket, men nyter lønn eller pensjon av den norske stat, skattepliktig av den inntekt, han således oppebærer. Av diplomatiske og konsulære embedsmenns lønninger blir skatt dog kun å erlegge i den utstrekning, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl ilignes skatt til staten av formue og inntekt.

§ 3. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder følgende bestemmelser:

- a. Enhver skattepliktig skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19 blir å iligne kommuneskatt. I dette distrikt medtas ved statsskattskrivningen formue og inntekt, som skattlegges efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nevnte lovers §§ 82 og 75, begges tredje ledd). *Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl skattlegges i det distrikt, hvor kontoret (hovedkontoret) er, eller hvor bestyrelsen foregår.*
- b. Har nogen, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, hvorav han er skattepliktig, tatt opphold i utlandet, skattskrives han i Oslo skattedistrikt. Ved ligningen

27 mai.

i dette distrikt medtas for diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, ogsaa formue i og inntekt av aktier, hvorfor vedkommende lignes særskilt.

- c. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skattskrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.
- d. Når nogen er ilignet statsskatt i et annet distrikt enn det, hvor skattskrivningen efter foranstående regler rettelig skulde skje, kan han ikke forlange sig fritatt for skattens erleggelse, medmindre den pågjeldende formue eller inntekt tillike er ilignet statsskatt i det rette distrikt. Derimot kan han i sådant tilfelle ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kreve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres å være fremkommet ved feilaktige ligningsansettelser eller å være uriktig av andre grunner.

§ 4. Formuer under kr. 5000,00 er skattefri. Formuer på kr. 5000,00 og derover, men under kr. 20 000,00, tilhørende skattepliktige som efter § 6 tilkommer skattefritt fradrag ved inntektsansettelsen, blir blott å skattlegge, forsåvidt skattyderens inntekt ifølge bestemmelsene i §§ 5 og 6 er stor nok til, at han derav skal svare skatt. Formuer på kr. 20 000,00 og derover blir alltid å skattlegge. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 5. Inntekter under kr. 2000,00 er skattefri. Skattepliktige, som efter § 6 intet skattefritt fradrag gis, blir dog å iligne skatt, når inntekten utgjør minst kr. 1000,00.

I utlandet bosatte aksjonærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (§ 1 V) ilignes skatt, når inntekten — ansatt underrett for samtlige aksjonærer eller i tilfelle ved særskilt ligning — utgjør minst kr. 100,00.

Inntekten avrundes nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 6. Ved ansettelse til skatt av de i § 1 VI omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68 dog således, at hustru alltid henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt i 1ste klasse kr. 1000,00, i 2den klasse kr. 1500,00, i 3dje klasse kr. 2000,00, i 4de klasse kr. 2400,00, i 5te klasse kr. 2800,00, i 6te klasse kr. 3200,00, i 7de klasse kr. 3600,00 og i 8de klasse kr. 4000,00.

Skattepliktige selskaper og innretninger, skattepliktige utlendinger (landskattelovens § 15, byskattelovens § 10, bokstav b og c og lov av 13 juli 1921 § 5) samt personer, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, men som ikke

har fast bopel her i riket, gis intet skattefritt fradrag. Har de sistnevnte personer måttet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog å henregne til en av klassene 1—8 efter det antall personer, som de har å forsørge.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter de gjeldende skatte-
lover, derunder lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige
bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og
formue med senere tilleggslover.

§ 8. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse.

Gitt på Oslo slott den 27 mai 1927.

Under Vår hånd og rikets segl.

HAAKON.

(L. S.)

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Kongelig kunngjørelse om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgетterminen 1927—28 i henhold til Stortingets beslutning av 20 mai 1927.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har den 20 mai d. å. fattet følgende beslutning:

Om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgетterminen 1927—28.

§ 1. For budgетterminen 1927—28 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue efter følgende regler:

- a. Personer (boer), som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921, § 3 bokstav a og c, samt personer, som er skattepliktige efter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de første	kr.	125 000,00	intet.
— næste	»	75 000,00	0,4 pct.
— —	»	100 000,00	0,5 »
— —	»	100 000,00	0,6 »
— —	»	200 000,00	0,7 »
— —	»	200 000,00	0,8 »
— —	»	200 000,00	0,9 »
— —	»	250 000,00	1,0 »
— —	»	250 000,00	1,1 »
— —	»	500 000,00	1,2 »
— —	»	1 000 000,00	1,3 »
— —	»	2 000 000,00	1,4 »

27 mai.	Av de næste	kr. 2 000 000,00	1,5 pct.
	— —	» 3 000 000,00	1,75 »
	— —	» 5 000 000,00	2,0 »
	— —	» 5 000 000,00	2,25 »
	— —	» 5 000 000,00	2,5 »
	— —	» 5 000 000,00	2,75 »

Av det overskytende beløp 3,0 »

- b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav b, erlegger 0,5 pct. av formuens samlede beløp.

Skatt ilignes kun, forsåvidt skattebeløpet for den enkelte skattepliktige utgjør minst kr. 4,00. Omberegning av skatt efter avgjørelse av ankenævnden (lov av 28 juli 1921 § 19) finner alene sted, når avgjørelsen for den enkelte skattepliktige bevirker en forandring i skatten på minst kr. 10,00.

§ 2. For øvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue med tilleggslover av 20 juni 1924 samt av 12 februar og 3 juli 1926.

§ 3. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse.

Gitt på Oslo slott den 27 mai 1927.

Under Vår hånd og rikets segl.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

27 mai. **Kongelig kunngjørelse** om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1927—28.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har under 18 mai d. å. fattet følgende beslutning:

Om formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1 juli 1927 til 30 juni 1928.

§ 1. For budgetterminen 1 juli 1927 til 30 juni 1928 erlegges skatt til Svalbard efter følgende regler:

- I. Av personer og selskaper, som skal svare skatt til Svalbard efter ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 1).

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1 000,00.

b. Inntektsskatt med 10 pct.

- II. Av enhver, som skal svare skatt til Svalbard av en procentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til

Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925, kap. 2): 27 mai.
Inntektsskatt med 4 pct. av den skattbare del av arbeids-
inntekten, jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyder skal skattskrives i Norge eller
til Svalbard, avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 3. Formuer under kr. 5 000,00 er skattefri. Formuen
avrundes nedad til det nærmeste med 1 000 delelige antall
kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2 000,00, forsåvidt angår de i
§ 1, avsnitt I, omhandlede skattydere, er skattefri. For disse
skattydere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100
delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i lov av 15 juli 1925
kap. 2 omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasse-
inndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for
byene § 68, idet vedkommende regjeringsdepartement fastsetter
bestemmelser om hvilke personer der ved klasseansettelsen
skal henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt:

I 1ste klasse kr. 2 000,00

» 2nen » » 2 500,00

» 3dje » » 3 000,00

» 4de » » 3 400,00

» 5te » » 3 800,00

» 6te » » 4 200,00

» 7de » » 4 600,00

» 8de » » 5 000,00

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag efter § 5 er
betinget av at vedkommende skattyder legitimerer sin forsør-
gelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter lov av 15 juli
1925.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse.

Gitt på Oslo slott den 27 mai 1927.

Under Vår hånd og rikets segl.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Kongelig kunngjørelse om skatt til statskassen 27 mai.
av motorvogner og lystfartøier samt av inn-
gangspenger til forestillinger og fremvis-
ninger m. v. for budgetterminen 1 juli 1927
til 30 juni 1928.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har den 18 d. m. fattet følgende beslutning:

For budgetterminen fra 1 juli 1927 til 30 juni 1928 erleg-
ges skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt

27 mai. av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. efter følgende regler:

A. For motorvogn erlegges:

- 2 av hundre av de første kr. 4 000 — eller deler derav — av vognens verdi.
- 4 av hundre av de næste kr. 3 000 av verdien — eller deler derav.
- 6 av hundre av de næste kr. 3 000 av verdien — eller deler derav.
- 10 av hundre av de næste kr. 3 000 av verdien — eller deler derav.
- 15 av hundre av overskytende beløp.

B. Lystfartøier, hvis verdi ikke overstiger kr. 2 500 er skattefri.

Av fartøier, hvis verdi overstiger kr. 2 500 erlegges skatten av fartøiets fulle verdi således:

- 4 av hundre av de første kr. 2 500 eller deler derav.
- 5 av hundre av de næste kr. 2 500 eller deler derav.
- 6 av hundre av de næste kr. 5 000 eller deler derav.
- 7 av hundre av de næste kr. 5 000 eller deler derav.
- 8 av hundre av de næste kr. 5 000 eller deler derav.
- 9 av hundre av de næste kr. 5 000 eller deler derav.
- 10 av hundre av de næste kr. 5 000 eller deler derav.
- 15 av hundre av overskytende beløp.

C. Av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. erlegges:

- I. For kinematograffremvisninger: 10 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.
- II. For andre forestillinger og fremvisninger m. v.: 12 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse.

Gitt på Oslo slott den 27 mai 1927.

Under Vår hånd og rikets segl.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

27 mai.

Kongelig kunngjørelse om tollavgifter.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har den 24 mai 1927 vedtatt følgende tollsatser under gruppen «Kornvarer»:

Lnr. 354, korn av hvete, kr. 2,20 pr. 100 kg.

Lnr. 361, gryn av hvete, kr. 3,80 pr. 100 kg.

Lnr. 366, mel av hvete, kr. 3,80 pr. 100 kg.

Denne Stortingets beslutning bringes herved straks i ut- 27 mai.
øvelse.

Gitt på Oslo slott den 27 mai 1927.

Under Vår hånd og rikets segl.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Kongelig resolusjon. I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov 27 mai.
om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov
om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av
8 mai 1900 meddeles approbasjon på vedtak av herredsstyret
for Odda herred, Hordaland fylke, i møte 14 februar
1927 om nye almindelige helseforskrifter, forskrifter
til motarbeidelse av ondartede epidemiske sykdommer og for-
skrift om meldeplikt ved tuberkuløse sykes flytning. II. De
ved kongelige resolusjoner av 23 juli 1902, 11 mai 1909 og
26 april 1912 approberte almindelige helseforskrifter og for-
skrift om meldeplikt ved tuberkuløse sykes flytning opheves
forsåvidt angår Odda herred fra den tid de nye forskrifter
trer i kraft.

De i post I omhandlede nye helseforskrifter m. v. er så-
lydende:

Om tilsynet.

1. Herredet skal være delt i helsekretser med hver sin
tilsynsmann, valgt blandt medlemmer av helserådet. Tilsyns-
mennene har hver i sin krets en særlig plikt til å føre tilsyn
med gjennomførelsen av herredets almindelige helseforskrifter,
og å påse overholdelsen av de vanlige regler der er gjel-
dende eller for hvert tilfelle blir anordnet. Valget foretas
etter hvert herredsstyrevalg og gjelder for valgperioden.

Om boligforhold.

2. Ved nyopførelse, hovedreparasjoner eller flytning av
bygninger skal helserådet gjennom tilsynsmannen på ved-
kommende sted på forhånd underrettes derom.

3. Hester, kuer, svin, gjeiter, får eller fjærkre må ikke
huses i eller under beboelseshus eller i rum, som har tak
eller vegg felles med beboelseshus eller opbevaringssted for
matvarer.

4. Et hus må bygges slik, at der kommer mest mulig sol
inn i beboelsesrum, og således at det ikke uten nødvendighet
borttar sollyset fra et beboelseshus.

5. Byggegrunnen må befries for matjorden og dreneres
slik, at den blir tørr med fritt avløp for overflatevann.

27 mai.

6. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av minst 30 cm. høide over jorsmonnet; den må være betryggende isolert, så ikke fuktighet fra grunnen kan trenge op i bygningen. Der skal være et isolert mellemlag mellom grunnmur og nederste del av bygningen. Hvor der ikke er kjeller skal der, med mindre gulvet er betryggende isolert mot fuktighet fra grunnen, være minst 60 cm.s avstand mellom gulv og underliggende jordsmon; grunnmuren må da være forsynt med trekkhull av minst 10×15 cm. tverrsnitt på minst 2 sider, trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Enhver kjeller under gulv skal være forsynt med minst et vindu, hvorigjennem der kan luftes; den må være frostfri og tørr.

7. Gulvene skal gjøres tette og i første etasje være dobbelte, og gulvfill må være ren og tørr; fyll fra gamle bygninger eller fyll av bare torvmuld tillates ikke brukt. Impregnert papp kan brukes til pakning. Himlingen skal i øverste etasje være dobbelt.

8. Almindelig beboelsesrum må ikke innres med mindre høide under taket enn 2,50 m. I rum som innres med skråtak og skal benyttes til ophold for mennesker må høiden under taket ingensteds være mindre enn 1,50 m.; hvor rummet er høiest, må høiden under taket være minst 2,50 m., hvilken siste bestemmelse dog ikke gjelder alkover. Hvis gulvflaten i rum som benyttes som ophold for mennesker ikke er minst 6 m.², må rummet stå i åpen forbindelse med et tilstøtende rum. Ved nyinnredning i eldre bygninger kan høiden under taket med helserådets samtykke nedsettes til 2,2 m.

9. Ethvert beboelsesrum skal ha vindu ut mot uoverdekket plass; lysåpningen skal være minst $1/10$, i alkover $1/12$ av rummets gulvflate. Vindusflaten må i almindelige beboelsesrum (ikke alkover) aldri utgjøre mindre enn 1 m.² samlet for hvert rum. Minst et vindu må kunne åpnes.

10. Kokeovn må ikke anvendes i beboelsesrum eller kjøkken uten å være forsynt med tilstrekkelig virksom damplette eller annen betryggende ventilasjon, så røk og damp undgås.

11. I nye murhus må puss og innredningsarbeider ikke påbegynnes, før der er gått minst 6 uker efterat bygningen er bragt under tak.

12. Kjellerrum må kun med helserådets tillatelse anvendes til beboelse. Vindu i bebodde kjellerrum må ikke vende ut mot innelukket gårdsrum, og der må i minst 10 m.s avstand ikke være bebyggelse utenfor vinduet. Rummenes og vindusflatens størrelse og innredning skal være den samme som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den over jordoverflatens nivå liggende del av lysåpningen skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den samlede vindusflate. Gulvet må dekkes av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå

samme legges tregulv uten fyll. Der må dreneres og isoleres 27 mai. tilstrekkelig, så at grunnfuktigheten ikke stiger op i guly eller vegger. Gulvet må ligge minst 0,5 m. over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor de øvrige rum, der ved dør eller åpning står i umiddelbar forbindelse med disse, skal der anlegges en luft- og lysgrav, som er minst 60 cm. bred. Lysgraven skal gå minst 20 cm. under gulvets nivå og være tilstrekkelig drenert, så opsamlet vann sikkert og lett kan finne avløp. I rum som støter umiddelbart op mot beboelsesrum i kjeller må der ikke opbevares illeluktende saker. For øvrig må byggherren iakttå alle de forskrifter helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummenes ventilasjon eller øvrige sanitære innredning.

13. Innres bryggehus, stryke- eller rullerum i kjeller må der også her sørges for, at rummene efter omstendighetene blir tilstrekkelig tørre, lyse og rummelige. Der må alltid sørges for her som annensteds, hvor sådanne rum brukes, at fuktighet og damp blir avledet ved passende innredning, dampnette, ventilasjonsåpning eller lignende.

14. Akter nogen å sette i gang bedrift, som ved forurensning av omgivelsene eller luften eller ved utbredelse av stank eller på annen måte vil kunne bli til skade for arbeidernes eller omboendes helse, skal planen på forhånd forelegges helserådet, som kan forlange de påpekte misligheter fjernet. Bedrifter av ovennevnte slags som er i virksomhet er underkastet helserådets tilsyn og vedkommende er pliktig til å rette sig efter de bestemmelser, som helserådet måtte gi for å avhjelp disse mangler.

Midlertidige losjihus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere kan helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende, som helserådet anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg på hvert rum, enn at der blir 12 m.³ på hver mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall, eget rum til tørk av klær. Rummene i disse losjihus skal daglig gjøres rene.

15. Finner helserådet noget bebodd rum å være skadelig for helsen på grunn av fuktighet, urenslighet, overfylling av mennesker, manglende tilgang på lys, for liten luftveksel o. l., kan helserådet pålegge vedkommende å rette manglene innen en gitt frist og forby bruken av rummet, inntil dette er skjedd.

Om utvendige rum, avfall, gjødsel, kloakker og veihold.

16. Ved nybygning skal der alltid innres ett lokum for hver leilighet. For større bygninger, som leiegårder, fabrikker, arbeiderboliger, kirker o. s. v., hvor mange folk bor

27 mai. eller ferdes, skal der være lokum og pissoir i den utstrækning, som helserådet til enhver tid finner påkrevet. Privet må ikke innres i våningshus uten etter helserådets spesielle tillatelse, og dets innredning må i hvert tilfelle godkjennes av dette. I tettere bebyggede strøk skal rum for binger eller beholdere holdes lukket med tettsluttende lem, og de skal ha en trekkpipe som er minst 24 cm. $\times$ 24 cm. i tverrsnitt, og som føres helt op i høide med taket.

17. Bortsett fra gårdsbruk må lokum være innrettet med tett kasse eller tønne, som lett kan tømmes, eller der må innres tett bing. Kassen eller tønne må stå på vanntett underlag. Helserådet kan i ethvert tilfelle anordne det nødvendige ved innredningen av nytt lokum eller påby mangler rettet ved eldre sådanne, når der opstår ulemper gjennom stank, utett-het, opfylling eller andre misligheter, særlig under opptredende epidemier. Helserådet kan i alle tilfelle påby strøning med torv, jord, aske, kalk o. l., hvis det finner det nødvendig. Utgiftene hermed påhviler eieren.

På steder hvor bygningsloven er gjort gjeldende blir innredning av lokum fastsatt efter de i denne lov gjeldende regler.

18. Stall, fjøs, hønse- og grisehus, lokum, pissoir og lignende hus, likesom oplagssted eller utkastelsessted for gjødsel og avfall må være fjernet minst 10 meter fra våningshus, matbod og allfarvei og være slik innrettet, at stank, tilsig eller annen urenslighet derfra ikke forulemper eller er til skade for mennesker eller dyr.

De må heller ikke ha tilsig til vanntak eller brønn og skal være fjernet fra disse minst 10 meter.

Gjødsel og avfall kan av helserådet tillates oplagt nærmere nabotomt eller allfarvei inntil 2,5 m. fra samme; hvis de er beliggende i avstand fra 10 m. til 2,5 m. fra samme og de forvolder stank eller annen ulempe, og helserådet finner det påkrevet, skal de være dekket med jord eller lignende; utgiftene hermed påhviler eieren eller brukeren.

19. Innredning av vannklosett må for hvert tilfelle godkjennes av helserådet, som kan forlange sig forelagt plan med riss over det påtenkte anlegg. Helserådet kan ta de forbehold for tillatelsen til dissers bruk, som det finner nødvendig i hvert enkelt tilfelle.

20. Hvor de sanitære ulemper ved å holde husdyr eller fjærkre i tettere bebyggede strøk blir for store, kan dette helt forbys av helserådet.

21. I tettere bebyggede strøk skal huseierne holde bospann i tilstrekkelig antall og av en av helserådet godkjent type. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelser om hvor,

når, og hvor ofte priveter og bosspann skal tømmes. Såfremt 27 mai. det av helserådet bestemmes skal huseierne være forpliktet til å bruke kommunalt eller av kommunen godkjent renovasjonsvesen og til herfor å svare sådan avgift, som herredsstyret bestemmer.

22. Selvdøde dyr eller dyr slaktet på grunn av sykdom må ikke kastes i elv, vannløp eller i sjøen, men må opbrennes, hvis helserådet krever det, eller nedgraves tilstrekkelig dypt på sted hvorfra der ikke er tilsig til vanntak.

For dyr som har lidt av smittsom sykdom der er undergitt særlig offentlig forsorg, blir de regler å følge som er gitt herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning.

23. Tømning av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger o. l. skal skje så ofte, at overfylling, stank eller andre ulemper undgås. Utenfor gårdsbruk må all transport skje i lukkede og tette beholdere. Disse siste kan av helse- rådet påbys innvendig bestrødd med torv, kalk eller lignende. Helserådet kan fastsette bestemt tid for denne transport og tømning; likeledes kan det bestemme tiden for enhver transport av gjødsel og avfall fra omliggende utenbygds steder. Gjødsling med privetgjødsel må ikke skje på annenmanns tun eller hus, vei, gate eller plass nærmere enn 20 m. medmindre gjødselen straks overmulses. I tilfelle epidemier eller truende utbrudd av sådanne kan helserådet helt forby innførsel av naturlig gjødsel fra smittet sted, medmindre gjødselen eller avfallet er blitt desinfisert og bevidnelse derom foreligger fra helserådets ordfører på utførselsstedet. Likeledes kan det ytterligere skjerpe disse bestemmelser om tømning og påstrøning, såfremt det finner det nødvendig efter herom fattet beslutning i henhold til sundhetsloven § 15.

24. Hvor kloakk inntil en avstand av 32 m. kan tilknyttes offentlig kloakk eller grøft, er eiere av våningshus, når helserådet forlanger det, på egen bekostning forpliktet til å anlegge en sådan på egen grunn. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å opta overvann og spillvann, være frostfri og må med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen ulempe til enhver tid undgås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennestener eller annet sted stank eller ulemper, eller er kloakken hygienisk utilrådelig, kan helserådet påby rette vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken, inntil manglene er avhjulpet. Rensning av kloakker og kummer må skje så ofte, at avløpet ikke stanser op eller stank oppstår. Rensning må skje til tider og på den måte, at minst mulig ulempe derved oppstår. Det optatte bunnfall må straks føres bort. Hvor sådan kloakk ikke er anlagt, skal takvannet av-

27 mai. ledes i renner til nærmeste grøft. Åpent tilsig til naboens grunn er forbudt. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker eller andre anlegg og bedrifter må kun ledes gjennom lukkede avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte; de må ikke ledes til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samleikum uten helserådets samtykke.

25. Huseiere i tettere bebyggede strøk plikter 2 ganger om uken, onsdag og lørdag, å rengjøre den halve gatebredde (veibredde) foran sine respektive eiendommer, såfremt helserådet måtte bestemme det.

Om drikkevann og brønner.

26. Brønner til mat- og drikkevann skal være stensatt og ha et ytre lag av inntil $1\frac{1}{2}$ meters dybde og av minst $\frac{1}{4}$ m. tykkelse av stampet lere eller av cement, eller være anlagt efter en annen av helserådet godkjent anordning for å hindre tilløp av overvann og annen forurensning. De skal være forsynt med en minst 20 cm. høi kant av lignende for vann ugjennemtregelig materiale, og de skal være dekket med lokk som har helling mot jordsmon omkring. De her omhandlede brønner må ikke ligge i gjødslet mark og ikke kompost- eller gjødselbinger eller avfallsdynger nærmere enn 10 meter.

27. Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig å sørge for tilstrekkelig og rent vann.

28. Helserådet kan til enhver tid forby drikkevanntak benyttet, hvis det finner vannet hygienisk utilrådelig til bruk.

29. Hvis tømning og rensning av brønn og vanntak blir nødvendig, må vedkommende eier rette sig efter de anordninger helserådet i så henseende til enhver tid måtte gi.

30. Ingen forurensning må finne sted av brønn, bekk eller elv, hvorfra vann tas til mennesker eller dyr. — Helserådet kan forby forurensning av jordsmonnet i nærheten av vanntak og påby sanitære ulemper fjernet. Til elv eller bekk ovenfor de steder, hvor drikke- eller bruksvann hentes, må der ikke legges avløp for gjødsel eller lignende stoffer, eller for skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker uten med helserådets samtykke og på de vilkår, som dette oppstiller.

31. Det pålegges eier av isdammer og andre istak, hvorfra is tas til husholdning eller for omsetning, å rette sig efter de anordninger som helserådet i hvert enkelt tilfelle måtte gi for disse anlegg og deres drift for å hindre helseskadelig forurensning av isen.

Om gårdsrum.

27 mai.

32. I tettere bebyggede strøk og ellers hvor helserådet finner det påkrevet skal gårdsrummet til hvert beboelseshus holdes rent og tørt; ujevnheter i jordsmonnet må fjernes, så der ikke dannes sølepytter.

Om næringsmidler.

33. Butikk eller rum hvor der tilberedes, opbevares eller selges næringsmidler eller nydelsesmidler må innrettes slik, at rummet overalt kan bli gjort rent og utluftet tilstrekkelig. Gulver, ganger og trapper skal daglig dynkes og feies, og de skal vaskes minst 2 ganger ukentlig eller så ofte, helse- rådet finner det nødvendig. Tørrfeining er forbudt. Disk og bord skal daglig vaskes, og hyller og reoler rengjøres minst en gang månedlig. Vekt- og målredskaper som benyttes ved handel med melk og andre matvarer skal være rene, når de brukes. — Rummet må ikke benyttes som beboelses- eller soverum og være tilstrekkelig adskilt fra og ikke stå i umiddelbar forbindelse med privet, stall eller lignende rum. — Der skal i rummet være et tilstrekkelig antall spyttbakker og disse skal alltid holdes rene og være plassert på lett iøinefallende steder. I hvert rum skal der være opslått plakat med forbud mot spytning på gulvet; disse plakater fås utlevert gratis av helserådet. Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær til betjeningen. Hvor der er adgang til elektrisk strøm, skal der holdes varmt vann. Parafinlamper må ikke stelles eller fylles i rummet. Alt som ikke hører bedriften til skal holdes vekk. Bord og disk hvorfra nærings- og nydelsesmidler forhandles skal være belagt med plate av polert eller slepen sten eller annet ugjennemtregelig stoff. Nærings- og nydelsesmidler må holdes adskilt fra andre varer og gjenstander slik, at de ikke forurenses eller får usmak. Underlaget for og innpakningen av varer må alltid være rent; brukt papir eller avis forbyr brukt til innpakning, dog kan rund fisk tillates innpakket i avispapir. Nærings- og nydelsesmidler skal være beskyttet mot insekter, rotter og mus, ved flueskap, fluenett, rottesikre beholdere eller rum eller på annen av helserådet godkjent måte. Kjøpere må ikke ta på varene, før de er kjøpt. Prøver som der er blitt smakt på skal tilintetgjøres, og gjenstander som er brukt hertil, såsom kopp, kniv eller lignende, skal straks gjøres rene. Maskiner, redskaper, kar, fater og lignende, som brukes til tilvirkning, opbevaring eller forsendelse av nærings- og nydelsesmidler, skal alltid holdes rene. De kan forbyr brukt, hvis de ikke er i sådan stand, at de tilfredsstillende kan gjøres rene, eller er slik innrettet at de ikke

27 mai. helt kan sikre varen mot forurensning. — Alle som har med nærings- og nydelsesmidler til salg å gjøre skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær. Varer av denne art må ikke ombringes eller forsendes uten å være tilstrekkelig beskyttet mot forurensning. Foran inngangsdøren skal der være fotskraper.

34. Melk og fløte så vel til salg som til husbruk må særlig behandles med ytterste renslighet. Er de bestemt for salg skal de aldri opbevares i rum, som vanlig benyttes til daglig opphold for mennesker og heller ikke i soverum. Alle fat og kjøreler må holdes omhyggelig rene. I melk og fløte bestemt for salg må der ikke blandes is. Det er forbudt å drikke av melkespannene eller disses lokk eller av melkeøser eller målekar. Alle regler som gjelder forhandlere av melk og melkeprodukter gjelder også enhver i herredet bosatt leverandør av disse næringsmidler så vel til utsalg som til private. Det er forbudt å føre i handel melk fra kuer, der har kalvet for mindre enn 5 dager siden eller lider av tuberkulose, miltbrann, jurbetendelse, septicæmi, langvarige diaréer eller andre av feber ledsagede sykdommer, eller melk fra kuer som behandles med legemidler, som kan gå over i melken, eller fra sted, hvor personalet lider av smittsom sykdom; for tuberkuløse personers vedkommende med den begrensning som følger av bestemmelsen i § 10 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900.

Enhver fjøseier i herredet som leverer melk til forbruk i samme er forpliktet til å underkaste sig den kontroll, som helserådet bestemmer og til å rette sig efter helserådets pålegg. Nektes adgang til kontroll eller lydighet mot helserådets påbud kan helserådet forby vedkommende å levere melk i herredet.

For utenbygds melkeleverandører til herredet gjelder at melketilførsel fra bestemt sted, meieri eller annet produktjonssted kan forbys av helserådet, såfremt dette — f. eks. gjennom laboratorieundersøkelse — mener å ha begrunnet mistanke om, at de sanitære forhold på vedkommende sted er mangelfulle, og leverandørene ikke samtykker i å la forholdet undersøke av kontrollfunksjonærer, utsendt av helserådet, eller ikke vil rette sig efter de gitte påbud.

Fjøs hvorfra der leveres melk til salg skal være lyse og rene og være vell utluftet. Storrengjøring skal foretas minst en gang om året; vaskning av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann, derefter gjennomluftning flere dager i trekk. Kuene skal holdes rene. Største renslighet må iakttas med melkekar og melkningen. I ethvert fjøs skal der være vaskevann, vaskefat og såpe og rent hånd-

klæ. Den som melker skal være iført rent armforklæ og 27 mai. skal før melkningen såpevaske sine hender. Kuenes jur og spener skal vaskes og tørres godt med ren klut. Melken skal snarest mulig bringes ut av fjøset.

35. Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og lignende steder for tilvirkning og opbevaring og behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevet.

36. For meieri- og melkeutsalg skal følgende bestemmelser gjelde:

- a) Utsalgssteder skal ha egen inngang fra gaten og ikke ved dører eller andre åpninger stå i direkte forbindelse med beboelsesrum eller andre rum enn de, som brukes til opbevaring for melk og fløte.
- b) Lokalet skal ha en høide av minst 2,5 m. under taket. Vegger, tak og disk må ha glatte flater, som skal være oljemalt eller beklædd med stoff, som kan vaskes. Gulvet skal bestå av et for fuktighet uigjennemtregelig materiale.
- c) Lokalet skal være lyst og luftig, vel vedlikeholdt, lett å holde rent samt forsynt med spring, vask, såpe og håndklær. Der skal være anledning til å varme vann i fornøden mengde.
- d) Der må ikke i samme rum forhandles varer, som kan virke forurensende på melken eller gi denne unormal lukt eller smak. Helserådet kan bestemme, hvilke varer tillates forhandlet.
- e) Gulvene skal daglig vaskes, vinduer og dører hver uke, vegger og tak minst 2 ganger om året.
- f) Helserådet kan når det anses nødvendig av hensyn til kontrollen kreve oplyst, hvorfra utsalget får den melk som forhandles.
- g) Reglene for lokalenes innredning m. v. kommer til anvendelse foruten på nye utsalg også på eldre utsalg, så snart de skifter innehaver, samt når et lokale der har vært nedlagt atter aktes brukt som utsalgssted.

37.

- a) Melk og fløte skal opbevares i kar og beholdere, som anbringes således, at forurensning er utelukket. Glassur og fortinning av alle melkebeholdere må være hel. Beholderne skal i butikken være tildekket, når utmåling ikke finner sted.
- b) Melkebeholderne skal på en for publikum iøinefallende måte være forsynt med betegnelsen av, hvilken melkesort de inneholder.

- 27 mai. c) Forhandles melken på flasker, skal disse være av klart, kun svakt farvet glass. Betegnelsen av innholdet samt forretningens navn skal være nøiaktig, iøinefallende og på sikker måte anbragt på flaskens side eller i proppen.
- d) Alle til melkens behandling benyttede mål skal være forsynt med et hensiktsmessig håndtak, så at hendene ikke kommer i berøring med melken.
- e) Alle beholdere og redskaper skal daglig rengjøres overensstemmende med de påbud, som gis i henhold til § 42.
- f) Under utmåling av melk må spannet ikke holdes over melkebeholderen, så spillmelken kan løpe ned i denne. Denne bestemmelse gjelder også fløte.
- g) Røking og spyting er forbudt. Plakat herom skal være opslått på et iøinefallende sted.
- h) Etter spesielt pålegg fra helserådet kan det forlanges, at melk eller fløte fra bestemt angitt fjøs eller meieri ikke sammenblandes med annen melk eller fløte som forhandles.

38.

- a) Alle personer som behandler melk eller fløte skal iakttta den størst mulige renslighet med sin person og være iført ren, hvit, vaskbar overklædning, som byttes minst 2 ganger i uken og kun benyttes i melkelokalene.
- b) Optrer der tegn på smittsom sykdom blandt personalet, i dettes familie eller i husstanden for øvrig, skal det straks anmeldes til helserådet.
- c) Personer med smittsom tuberkulose, med hudsykdom, eller personer som er basilleutskillere, må ikke ha befatning med melkestellet, — for tuberkuloses vedkommende med den begrensning, som følger av tuberkulose-lovens § 10.
- d) Dersom bestemmelsene i §§ 36, 37 og 38 ikke overholdes kan helserådet efter forgjeves å ha gitt advarsel beslutte, at forretningen skal lukke.

39. Melk og fløte som på grunn av lukt, smak, betydelig smussinnhold, uren behandling eller av annen årsak anses for å være uskikket til menneskeføde kan efter beslutning av helserådet eller på dettes vegne av helserådets ordfører utslås eller på annen måte forhindres solgt som menneskeføde.

40. Melk og fløte må ikke utmåles eller overhelles på åpen gate, portrum, trappegang eller på gårds plass. Det er forbudt å bruke papir, tøilapper el. lign. til tetning av spannelokket. Ved transport av melk skal spannene være således merket, at det kan ses hvem der er avsenderen. Det er forbudt å sitte på melkespannene.

41. I meieri skal melkespann og rørledninger damprenses etter hver gangs bruk. Melkeredskaper som ikke kan damprenses skal rengjøres og spyles i kokende vann. Alt centrifugelslam skal brennes. 27 mai.

42. Helserådet kan med hensyn til renhold og behandling av spann, beholdere og bruksgjenstander, som benyttes til melk og fløte, gi sådanne påbud, som anses nødvendige for å forebygge sanitære misligheter.

43. For bakerier skal følgende bestemmelser gjelde:

Uvedkommende gjenstander som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre rengjøring må ikke finnes i bakeriene eller i rum, som står i åpen forbindelse med disse. Bakerier og de rum som står i åpen forbindelse med disse skal alltid holdes omhyggelig rene. Hver dag efter endt arbeid skal gulvene vaskes omhyggelig rene. Vegger og tak skal vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke. Under rengjøring må bakverk ikke opbevares i bakeriet. Bakertrau og bord, surkasser og andre til bakning benyttede gjenstander som hyller, plater, fjeler m. m. må alltid holdes omhyggelig rene og være lett flyttbare. Smør, melk eller andre stoffer som benyttes til fremstilling av bakverk må opbevares i rene, tildekkede kar. De stoffer der benyttes til strykning av bakverk må tillages for dagens behov. Strykevasker må ikke benyttes til forskjellige stoffer uten å rengjøres, før de brukes til nytt slags stoff. De må gjøres rene hver dag i kokende vann. Melsekker skal avbørstes og renses omhyggelig for smuss, før innholdet tømmes i bakertrauet. — Kull og annet brenne må ikke legges løst utover gulvene. Aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet. — Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså henleggelse av pipe, tobakk og fyrstikker på sådanne steder, at bakervarene kan foruresnes. — Bakerne skal under sitt arbeid være iført egen drakt, som ikke må benyttes utenfor bakeriet, og som må renvaskes minst en gang ukentlig. Bakerne skal vaske armer og hender, før de begynner å arbeide. Det er forbudt i bakeri å beskjeftige nogen person, som har sår, bylder eller utslett på hender eller armer. — Hvert bakeri skal være tilstrekkelig forsynt med varmt vaskevann, såpe og rene håndklær. — Alt bakverk skal behandles renselig og ved ombringen til utsalg eller kunder føres i tildekkede kurver eller kasser med lokk eller i lukkede vogner, som alt må daglig efterses og renses. — Ved salg og utlevering skal alt brød være innpakket i rent papir.

44. For slakterier og pølsemakerier gjelder følgende regler:

Dyrenes innvoller må uttas og fjernes snarest mulig efter avlivningen. Ved slaktning må den størst mulige rens-

27 mai. lighet iakttas. Gulv, vegger, hyller, disker og tak må alltid holdes omhyggelig rene; vegger og tak må vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke. Avfall av enhver art skal så hurtig som mulig fjernes og like så litt som maver, tarmer, blod, lemmer eller huder forbli natten over i slakteriboden. I denne skal under kjøttets stivning være god gjennomtrekk. Rengjøring av maver og tarmer tillates ikke i rum, hvor kjøtt opbevares. — I slakterier og pølsemakerier skal der være vanntett, cementert gulv med avløp til kloakk forsynt med vannlås eller med annet tilfredsstillende avløp. Der må iakttas streng renslighet med de i disse lokaler stående maskiner, slakteredskaper m. m. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal være forsynt med vannledning og spyleslange samt varmt vaskevann, såpe og rene håndklær. Slakteri og pølsemakeri må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall. — De i slakteri og pølsemakeri beskjeftigede personer skal under sitt arbeide være iført helt og rent antrekk. Til konservering av kjøtt, fleisk og derav tilberedte varer må kun brukes koksalt, sukker, salpeter, eddikk, eddikksyre og alkohol, dessuten kan de røkes med trerøkning og behandles på overflaten med treeddikk (røksyre). Pølseskinntillates farvet på overflaten med farvestoffer, som ikke er giftige, og som ikke farver pølsens innhold. Undtatt herfra er farvestoffer mot hvis anvendelse der blir nedlagt forbud av helserådet.

Kjøtt som befordres til herredet skal alltid være forsvarlig innpakket. Hertil må kun benyttes rene sekker eller innsyning i rent sekkelerret. Hvor kasser anvendes, skal de være forarbeidet av høvlede bord og omhyggelig renholdt. Kjøtt må ikke henstå uten tilsyn på kai eller gate. Under transport på vei eller gate skal kjøtt være tildekket, ha rent underlag og alltid være under opsyn.

45. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander, som kan være skadelige for sundheten fordi de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler, som er tilsatt noget stoff, som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at der blir solgt nærings- og nydelsesmidler, som kommer fra eller falholdes på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver, som eieren dog kan kreve betalt efter almindelig pris hvis det ikke viser sig nødvendig å skride inn overfor vedkommende vare. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder hvor der forekommer tilfelle, derunder innbefattet nogen basillebærer, av farlig smittsom sykdom, som kan utbres med varene.

Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadiggjøres på vedkommende selgers bekostning.

46. Alt vann som brukes i bedriftene til renhold eller under tilvirkning av nærings- og nydelsesmidler bestemt for salg må kun tas fra vannløp, opkomme eller annet vanntak, som ikke forurenses ved avfall fra mennesker, husdyr eller ved sundhetsskadelige tilsig. Vannet må føres dit hvor det brukes på sådan måte, at det ikke forurenses. — Is som brukes ved tilvirkning eller konservering av disse matvarer må tilfredsstille samme krav til renhet og renslig behandling, som foran er nevnt for vannets vedkommende.

47. Helserådet kan forby gatesalg av melk, fløte, kjøtt og kjøttvarer og bakverk.

48. Forsåvidt der på noget sted i herredet ikke foregår kjøttkontroll, må kjøtt og fleisk av syke dyr ikke selges uten attest fra dyrlæge om, at det er brukbart til føde for mennesker.

Om andre sanitære misligheter.

49. Fartøier med besetning som henligger innen herredet er med hensyn til sundhetsforholdene underkastet herredets helseforskrifter.

50. Ved offentlige vannposter, skoler, kirker, fabrikker og alle offentlige forsamlingslokaler er det forbudt å bruke felles drikkekar. Drikkevanninnretningen på disse steder må være godkjent av helserådet. Det er likeledes forbudt på skole å bruke felles skrivematerialer, såsom pennner, blyanter, griffler og lignende. Bøker fra smittede hjem skal tilintetgjøres, hvis de ikke kan desinfiseres på betryggende måte. Det samme gjelder bøker, brukt av tuberkuløse elever.

51. Huseiere er like overfor helserådet ansvarlig for at fraflyttede rum rengjøres ordentlig, før nye beboere flytter inn.

52. For barberstuer gjelder følgende regler:

Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Innsåpningen skal

27 mai. skje med hånden (forsåvidt vedkommende kunde ikke har egen kost). Alunsten o. l. må skylles ren, før den brukes. Felles pudderkvaster må ikke benyttes. — Klippemaskiner, sakser og kniver må tørres omhyggelig av for hver kunde. Kammer og børster må avtørres, bankes og renses for hver kunde og ofte vaskes (i salmiakkspiritus og vann: 25—30 dråper i 200—300 gram vann). Maskinbørster må ikke brukes. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall, som det kan være frykt for er smittsomt, skal avvises eller betjenes med egne redskaper, eller om så ikke skjer må de benyttede redskaper utkokes eller betryggende desinfiseres, før de benyttes til andre. I barberstuen med tilhørende rum må hovedrengjøring utføres minst 2 ganger om året. Gulvet må vaskes minst 2 ganger om uken og regjøres med våt klut hver dag. Konsoler, hyller, bord m. m. tørres rene hver dag. Avfall fra bedriften, såsom hår og såpeskum, må fjernes hver dag. Så vel rene som skitne servietter, kapper, håndklær m. v. må opbevares på hensiktsmessigste måte. Der må anbringes det nødvendige antall spyttebakker; de skal tømmes og renses hver dag. Barbererne må iaktta omhyggelig personlig renslighet. De skal under arbeidet være iført ren, hvit jakke eller frakk, som må skiftes minst hver uke.

Disse regler skal alltid finnes opslått i lokalet.

53. For bevertningssteder og herberger gjelder følgende regler:

I hvert soveværelse må ikke sove fler enn at hvert individ har minst 10 m.³ luft. Vindusflaten må utgjøre minst 1/10 av gulvflaten. Værelse som benyttes skal grundig utluftes hver dag og gulvet daglig vaskes. Hovedrengjøring av værelsene skal foretas minst 4 ganger årlig. På værelset skal finnes vannkaraffel og for hver losjerende ett vannglass og 1 håndklæ samt vaskefat. Håndklædet skiftes rent for hver ny losjerende. — I sengen skal der være underlaken, og overbredslet skal være i lerretspose. Laken, lerretspose og putevar skal skiftes for hver ny losjerende. Andre senglær skal vaskes minst 4 ganger årlig. Sengen skal hver dag stå opslått minst 3 timer til utluftning. Hvert værelse skal ha spyttebakke, og spyting på gulvet er forbudt.

Privet eller klosett skal daglig efterses og alltid holdes rent.

Kommer verten til kunnskap om, at han har eller har hatt losjerende med smittsom sykdom, skal han straks melde dette til helserådet.

54. For dampskibsekspedisjoner og kaier gjelder følgende regler:

Ved iland- og ombordbringelse av næringsmidler, såsom

melk, mel, brød, kjøtt, fisk, smør, frukt o. s. v. skal iakttas 27 mai. den største renslighet. Bryggeplassen skal gjøres ren for hvert anløp. Hvor sådanne varer kan tilsmusses eller tilstøves skal der anvendes rene presenninger så vel til underlag som til overdekning. — Næringsmidler som ikke avhentes straks efter ankomsten skal snarest mulig fjernes fra kaien og anbringes i ekspedisjonens oplagsrum i dertil bestemte rum, som til enhver tid skal holdes rene. Ved næringsmidlers transport til og fra ekspedisjonen skal benyttes rene transportmidler og ren overdekning.

Forholdsregler med hensyn til tuberkulose og andre smittsomme og epidemiske sykdommer.

55. Når en tuberkuløs forandrer bopel, skal anmeldelse derom skje til helserådets ordfører. Anmeldelsesplikten påhviler så vel den syke selv, som den husvert hvorfra og den husvert hvortil vedkommende flytter.

For tjenestefolk påhviler anmeldelsesplikten vedkommende husbond.

56. Personer fra fremmede kommuner må ikke mottas til forpleining mot eller uten godtgjørelse, uten at de har lægeattest for, at de ikke lider av akutt smittsom sykdom eller av syfilis i smittsom form. Såfremt de lider av nogen sådan sykdom må forholdet først godkjennes av helserådets ordfører. — Det er forbudt kvinner, som lider av venerisk sykdom, å ta tjeneste som amme eller som barnepike.

57. Ved optreden av sykdomstilfelle som der kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar, som har å gjøre anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommissjoner m. v. av 16 mai 1860 tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, såvidt omstendighetene tillater.

Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem der pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter, eller som den syke har benyttet de nærmeste dager forut for sykdommens utbrudd. — Fødevarer må ikke opbevares i de rum, hvor den syke opholder sig.

Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellom det sted, hvor sykdommen er optrått, og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig hvor den syke ligger.

27 mai. Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed som ikke er uopsettelig og absolutt nødvendig må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

Når læge er kommet til stede skal han foreløbig treffe de anordninger og forføininger med hensyn til avsondring av den syke, hans husfeller og omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevet. Det må overlates til lægens skjønn etter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i hvert fall noie etterkommes og er gjeldende, inntil de tilbakekalles av lægen selv, eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

Forsåvidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted, hvor sykdommen er optrått, må dette opphøre inntil tillatelse er meddelt av helserådets ordfører.

Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrått må ikke søke skole, før tillatelse er meddelt av helserådets ordfører. Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil helserådets ordfører har avgitt nærmere bestemmelse.

Så snart meddelelse om de inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning av samme trufne forføininger er innløpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger, som efter tilfellets beskaffenhet er fornødne.

58. Skolebarn som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom skal sendes hjem av læreren, som må gi deres foreldre eller foresatte beskjed om, at barnet ikke kan komme på skolen igjen før det er rent og smittefritt.

59. Enhver i herredet praktiserende læge — uansett om han er bosatt i herredet eller ikke — skal uopholdelig anmelde til helserådet ethvert tilfelle av epidemisk og smittsom sykdom, som han får under behandling, og som er gjenstand for det offentliges særlige forsorg. Han har i sine foreløbige anordninger å følge de anvisninger for hvert tilfelle, som helserådet har bestemt for behandling av tilfelle av vedkommende epidemiske sykdom.

Enhver i herredet bosatt læge skal hver måned innsende opgave over akutte smittsomme sykdomstilfelle, han i den forløpne måned har iaktatt, og skal benytte et dertil utferdiget skjema; opgaven må være innsendt senest 5te dag i hver måned.

Overholdelse av helseforskriftene.

60. Undlater nogen innen den av helserådet satte frist å treffe de forføininger, som i henhold til helseforskriftene

eller de av helserådet i hvert tilfelle lovlig fattede beslutninger 27 mai. påhviler ham, kan helserådet la forføiningene utføre på rette vedkommendes bekostning.

Hvor der er tvil om, hvem der i tilfelle skal etterkomme et påbud, har helserådet å holde sig til eieren.

Under særegne forhold kan helserådet innrømme avvikelser fra helseforskriftene.

Ordføreren kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne, hvor en hurtig beslutning kreves, og der ikke er tid å avvente avholdelse av samlet helserådsmøte. Saken forelleges derefter snarest mulig for helserådet.

Der skal alltid forefinnes et tilstrekkelig antall trykte eksemplarer av disse forskrifter til gratis utdeling. Disse så vel som de i forskriftene påbudte opslag anskaffes på herredskassens regning.

61. Helserådet bestemmer hvilke strøk i herredet er å anse som «tettere bebygget».

62. Overtredelse av helseforskriftene eller av de med hjemmel av samme gitte forskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lov.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 55 i lov 27 mai. om havne- og ringevesenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfestelse på Bergen bystyres beslutning av 25 april 1927 angående forandringer i det ved kongelig resolusjon av 10 september 1926 stadfestede regulativ for vareavgiften i Bergen.

Utgiver: Byråchef Young.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.